ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 8. novembra 2007 *

Vo veci C-141/05,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 29. marca 2005,

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: E. Braquehais Conesa a A. Sampol Pucurull, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: F. Florindo Gijón a A. de Gregorio Merino, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: španielčina.

ktorú v konaní podporuje:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Jimeno Fernández a T. van Rijn, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh a P. Lindh (spravodajkyňa),

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: J. Swedenborg, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. júna 2007,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Španielske kráľovstvo domáha zrušenia nariadenia Rady (ES) č. 27/2005 z 22. decembra 2004, ktorým sa na rok 2005 stanovujú príležitosti na

rybolov a príslušné podmienky pre určité násadové ryby a skupiny násadových rýb, uplatniteľné vo vodách Spoločenstva a pre plavidlá Spoločenstva vo vodách, v ktorých sa vyžaduje obmedzovanie úlovkov (Ú. v. EÚ L 12, 2005, s. 1), v rozsahu, v akom mu toto nariadenie nepridelľuje určité kvóty vo vodách Spoločenstva v Severnom a Baltickom mori.

Právny rámec

Akt o podmienkach pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a o úpravách zmlúv

2 Články 156 až 166 aktu o podmienkach pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a o úpravách zmlúv (Ú. v. ES L 302, 1985, s. 23, ďalej len „akt o pristúpení“) upravujú predovšetkým prístup španielskych plavidiel do vôd Spoločenstva, ako aj k ich zdrojom. Z uvedeného článku 166 vyplýva, že tento režim zostane v platnosti počas obdobia, ktoré skončí 31. decembra 2002 (ďalej len „prechodné obdobie“).

Nariadenia (EHS) č. 170/83 a č. 172/83

3 Nariadením Rady (EHS) č. 170/83 z 25. januára 1983, ktorým sa zavádza systém Spoločenstva pre zachovanie a riadenie zdrojov rybolovu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 24, s. 1), stanovil zákonodarca pravidlá rozdeľovania celkového množstva úlovkov medzi členské štáty. Cieľom Rady Európskej únie bolo predovšetkým

prispieť k relatívnej stabilite rybolovných činností. Piate až siedme odôvodnenie tohto nariadenia vymedzuje pojem relatívnej stability v tom zmysle, že jeho cieľom je rešpektovať pri zohľadnení súčasnej biologickej situácie druhov rýb osobitné potreby regiónov, ktorých miestne obyvateľstvo je vo veľkej miere závislé na rybolove a súvisiacich priemyselných odvetviach.

4 Nariadením Rady (EHS) č. 172/83 z 25. januára 1983, ktorým sa pre určité druhy rýb alebo skupiny druhov rýb žijúcich v rybolovných oblastiach Spoločenstva stanovujú na rok 1982 celkové prípustné množstvá úlovkov, časť pripadajúca Spoločenstvu, rozdelenie tejto časti medzi členské štáty, ako aj podmienky rybolovu vo vzťahu k celkovým prípustným množstvám [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 24, s. 30), bolo po prvýkrát pristúpené k rozdeleniu dostupných zdrojov vo vodách Spoločenstva (ďalej len „pôvodné rozdelenie“).

5 Zo štvrtého odôvodnenia nariadenia Rady č. 172/83 vyplýva, že Rada s cieľom umožniť spravodlivé rozdelenie dostupných zdrojov predovšetkým zohľadnila tradičné rybolovné činnosti, osobitné potreby regiónov, v ktorých miestne obyvateľstvo je vo veľkej miere závislé na rybolove a súvisiacich priemyselných odvetviach, ako aj stratu príležitostí na rybolov vo vodách tretích štátov.

6 Referenčné obdobie zohľadnené pre toto rozdelenie je obdobie rokov od 1973 do 1978 (ďalej len „pôvodné referenčné obdobie“).

Nariadenie (EHS) č. 3760/92

7 Nariadenie Rady (EHS) č. 3760/92 z 20. decembra 1992, ktorým sa zavádza systém Spoločenstva pre rybolov a akvakultúru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 389, s. 1)

zrušilo nariadenie č. 170/83. Obsahuje definíciu pojmu relatívnej stability, ktorú v podstate preberá z nariadenia č. 170/83, a pravidlá rozdeľovania úlovkov, uvedené najmä v jeho článku 8 ods. 4.

8 Toto ustanovenie stanovuje v písmene iii):

„ak Spoločenstvo vytvorí pre rybolovnú oblasť alebo skupinu rybolovných oblastí nové príležitosti na rybolov, ktoré pôvodne neboli predmetom spoločnej politiky v oblasti rybolovu, [Rada] stanoví postupy týkajúce sa ich rozdelenia, zohľadňujúc záujmy všetkých členských štátov“.

Nariadenie (ES) č. 2371/2002

9 Nariadenie č. 3760/92 bolo zrušené a nahradené nariadením Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu (Ú. v. ES L 358, s. 59; Mim. vyd. 04/005, s. 460). Článok 17 ods. 1 nariadenia č. 2371/2002 stanovuje, že rybárske lode Spoločenstva majú s výnimkou opatrení prijatých na účely zabezpečenia ochrany a udržateľnosti druhov rovnaký prístup do vôd a k zdrojom rýb vo všetkých vodách Spoločenstva vymedzených v tomto článku.

10 Článok 20 ods. 1 tohto nariadenia s názvom „Prideľovanie príležitostí na rybolov“ stanovuje, že Rada rozhodne o limitoch pre úlovky a/alebo výlov, o rozdelení príležitostí na rybolov medzi členské štáty, ako aj o podmienkach súvisiacich s týmito limitmi. Príležitosti na rybolov sa rozdelia medzi členské štáty takým spôsobom, aby sa pre každý členský štát zabezpečila relatívna stabilita rybárskych činností pre každý druh rýb alebo pre každú oblasť rybolovu.

11 Zásada relatívnej stability je definovaná v odôvodneniach č. 16 až 18 tohto nariadenia, ktoré odkazujú najmä na dočasnú biologickú situáciu zásob a na potreby regiónov, ktorých miestne obyvateľstvo je vo veľkej miere závislé na rybolove a s tým súvisiacich činnostiach.

12 Článok 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002 stanovuje, že keď Spoločenstvo stanoví nové príležitosti na rybolov, Rada rozhodne o rozdelení týchto príležitostí, berúc do úvahy záujmy každého členského štátu.

Nariadenie č. 27/2005

13 Dňa 22. decembra 2004 prijala Rada nariadenie č. 27/2005, ktoré je predmetom tejto žaloby, opierajúc sa najmä o ustanovenia článku 20 nariadenia č. 2371/2002.

Okolnosti predchádzajúce sporu a konanie

14 Španielske kráľovstvo, ktoré sa po skončení prechodného obdobia považovalo za oprávnené podieľať sa na rozdelení druhov podliehajúcich limitom pre výlovy v Severnom mori a Baltickom mori, predložilo Rade žiadosť s cieľom získať kvóty na rybolov v týchto dvoch moriach.

15 Tento členský štát uviedol, že sa kvóty rozdelené po jeho pristúpení k Spoločenstvu pre oblasť, do ktorej španielske loďstvo počas tohto obdobia nemalo prístup, musia upraviť, berúc do úvahy jednak prísne právnu nespôsobilosť tohto členského štátu zúčastniť sa na rozdelení a jednak výlovy, ktoré toto loďstvo uskutočnilo v Severnom mori v pôvodnom referenčnom období.

16 Rada žiadosť Španielskeho kráľovstva zamietla.

17 Po tomto zamietnutí podalo Španielske kráľovstvo dve žaloby na Súdny dvor týkajúce sa rozdelení v roku 2003 (veci, v ktorých bol vyhlásený rozsudok z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, C-87/03 a C-100/03, Zb. s. I-2915), dve žaloby týkajúce sa rozdelení v roku 2004 (veci, v ktorých bolo vydané uznesenie predsedu Súdneho dvora z 20. júna 2006, Španielsko/Rada, C-133/04, neuverejnené v Zbierke, vydané po späťvzatí žaloby Španielskym kráľovstvom, a rozsudok z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, C-134/04, neuverejnený v Zbierke), ako aj túto žalobu týkajúcu sa rozdelenia v roku 2005.

18 Španielske kráľovstvo sa domnieva, že tým, že mu nariadením č. 27/2005 neboli priznané určité kvóty na rybolov v Severnom a Baltickom mori, je španielskemu loďstvu napriek skončeniu prechodného obdobia prakticky znemožnené loviť väčšinu druhov, ktorých lov v týchto dvoch moriach podlieha kvótam. Španielske kráľovstvo na podporu svojej žaloby uvádza tri dôvody. Prvý je založený na porušení zásady zákazu diskriminácie, druhý na porušení aktu o pristúpení a tretí na porušení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002.

19 V rámci svojho tretieho dôvodu Španielske kráľovstvo v bode 27 žaloby uviedlo, že sa týka nasledujúcich druhov, a to konkrétne piesočnicovitých (v zónach IIa, IV),

čertovitých (v zónach IIa, IV), limandy a platesy veľkej (v zónach IIa, IV), kalkany rodu *Lepidorhombus* (v zónach IIa, IV), platesy drsnej (v zónach IIa, IV), homára štíhleho (v zónach IIa, IV), tresky belasej (v zónach IIa, IV), krevety (v zónach IIa, IIIa, IV), kalkana obyčajného a kalkana veľkého (v zónach IIa, IV), raje (v zónach IIa, IV), ostroňa bieloškvrného (v zónach IIa, IV) a stavridy (v zónach IIa, IV).

20 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 21. júna 2005 bolo Komisii Európskych spoločenstiev umožnené vstúpiť v rámci prejednávanej žaloby do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Rady.

21 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 10. mája 2005 bolo konanie v tejto veci prerušené do vyhlásenia už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, ktorým Súdny dvor rozhodol o prvých dvoch žalobách.

22 V dôsledku tohto rozsudku bola položená otázka Španielskemu kráľovstvu, či na tejto žalobe ďalej trvá. Listom z 27. apríla 2006 Španielske kráľovstvo na túto otázku odpovedalo kladne.

23 V tomto liste daný členský štát tvrdil, vychádzajúc z uvedeného rozsudku, že nové príležitosti na rybolov predstavujú druhy, ktoré boli po prvýkrát podľa jeho názoru rozdelené vo forme kvót nariadením č. 27/2005, a to konkrétne:

— mieň lemovaný, zóna IV (nórske vody)

— čertovité, zóna IIa (vody Spoločenstva) a zóna IV (vody Spoločenstva)

— treska belasá, zóna IV (nórske vody)

— molva modrá, zóna IV (nórske vody)

— homár štíhly, zóna IV (nórske vody).

24 Podľa Španielskeho kráľovstva Rada porušila svoje povinnosti vyplývajúce z článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002 tým, že mu nepridelila žiadnu kvótu na tieto druhy.

O prípustnosti žaloby

25 Vo svojom vyjadrení vedľajšieho účastníka konania sa Komisia odvoláva na neprípustnosť žaloby Španielskeho kráľovstva z dôvodu, že listom z 27. apríla 2006 zmenilo predmet tejto žaloby tým, že sa zameralo len na tretí uvedený dôvod a že uviedlo druhy, ktoré boli po prvýkrát rozdelené nariadením č. 27/2005 prijatým v decembri 2004, ktoré neboli spomenuté v pôvodnej žalobe. Aj keby pôvodná žaloba nebola vzatá späť, v každom prípade by sa v dôsledku vyhlásenia už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, stala bezpredmetnou.

26 Treba však uviesť, že Rada ako žalovaná, na ktorej podporu návrhov bol Komisii povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi, nevzniesla žiadnu námietku neprípustnosti voči žalobe Španielskeho kráľovstva.

27 Podľa článku 40 štvrtého odseku Štatútu Súdneho dvora návrh na vstúpenie do konania ako vedľajší účastník môže obsahovať iba návrhy podporujúce jedného z účastníkov konania. Okrem toho podľa článku 93 ods. 4 rokovacieho poriadku vedľajší účastník konania musí prijať spor v stave, v akom sa nachádza v dobe jeho vstúpenia do konania.

28 Z uvedeného vyplýva, že Komisia ako vedľajší účastník konania nebola oprávnená podať námietku neprípustnosti (pozri rozsudok z 30. januára 2002, Taliansko/Komisia, C-107/99, Zb. s. I-1091, bod 29).

29 V každom prípade je však potrebné *ex offo* podľa článku 92 ods. 2 rokovacieho poriadku preskúmať, či Španielske kráľovstvo nezmenilo predmet sporu počas konania spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ustanoveniami článku 38 rokovacieho poriadku, a či sa žaloba nestala bezpredmetnou v dôsledku vyhlásenia už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada.

30 V rámci prvej otázky treba uviesť, že listom z 27. apríla 2006 Španielske kráľovstvo odpovedalo kladne na otázku Súdneho dvora, či vzhľadom na vyhlásenie tohto rozsudku trvá na svojej žalobe. Neskôr to aj počas pojednávania potvrdilo pred Súdnym dvorom.

31 Pravdou je, že v tomto liste Španielske kráľovstvo spomenulo význam, ktorý v dôsledku vyhlásenia daného rozsudku treba prikladať preskúmaniu otázky, či niektoré druhy rýb nepredstavujú nové príležitosti na rybolov v zmysle článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002, ktorý je predmetom tretieho dôvodu uvedeného v žalobe. Bude teda prípadne potrebné v rámci preskúmania tohto žalobného dôvodu zistiť, či uvedenie týchto druhov patrí do rozsahu pôvodnej žaloby alebo či predstavuje jeho rozšírenie, ktoré je neprípustné.

32 O otázke, či sa táto žaloba stala bezpredmetnou po vyhlásení už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, treba uviesť, že nariadenie, ktorého čiastočné zrušenie Španielske kráľovstvo žiadalo v konaní, v ktorom bol vyhlásený uvedený rozsudok, je odlišné od nariadenia, ktoré je napadnuté v tejto veci. V danom rozsudku totiž išlo o nariadenie Rady (ES) č. 2341/2002 z 20. decembra 2002, ktorým sa na rok 2003 stanovujú rybolovné možnosti a súvisiace podmienky pre určité populácie rýb a skupiny populácií rýb uplatniteľné vo vodách Spoločenstva a pre plavidlá Spoločenstva vo vodách, v ktorých sa vyžaduje obmedzovanie úlovkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 356, s. 12), zatiaľ čo touto žalobou je napadnuté nariadenie č. 27/2005 stanovujúce rybolovné možnosti na rok 2005. Tieto dve veci majú teda odlišné predmety.

33 V dôsledku toho je teda potrebné považovať tento spor za prípustný.

O veci samej

O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady zákazu diskriminácie

Argumentácia účastníkov konania

34 Španielske kráľovstvo uvádza, že španielske lode musia mať od skončenia prechodného obdobia rovnaký prístup nielen do vôd Spoločenstva, ktorý nebol spochybnený, ale tiež k ich zdrojom, čo by znamenalo pridelenie kvót na rybolov v Severnom a Baltickom mori. Nariadenie č. 27/2005 však nepridelilo prakticky žiadne kvóty

Španielskemu kráľovstvu v týchto dvoch moriach. Toto nariadenie porušuje podmienky rovnosti zaobchádzania a vedie k diskriminácii španielskych rybárov.

35 Neexistuje žiaden objektívny dôvod, ktorý by takúto diskrimináciu odôvodňoval. Musí sa dodržať všeobecné pravidlo, podľa ktorého sa na nové členské štáty od okamihu ich pristúpenia k Spoločenstvu uplatňuje právo Spoločenstva v celom rozsahu. Výnimky z uvedeného pravidla zakotvené v akte o pristúpení boli prechodné a mali sa vykladať reštriktívne.

36 Podľa tohto členského štátu sú pojmy prístup do vôd a k zdrojom vnútorne spojené. Nariadenie č. 27/2005 nezavádza žiadne rozlíšenie medzi nimi, a teda je na Rade, aby prijala opatrenia potrebné na účely zmeny kľúča na rozdelenie.

37 Nemožnosť prístupu k zdrojom prakticky zbavuje svojho zmyslu právo prístupu do vôd. Druhy podliehajúce kvótam sú jediné, ktoré majú hospodársku hodnotu. Navyše povinnosť, v prípade neexistencie kvót, vrátiť do mora úlovky patriace k týmto druhom, aj keď sú už mŕtve, spôsobuje biologické škody. Napokon Španielske kráľovstvo tým, že by nedisponovalo prakticky žiadnymi kvótami v týchto dvoch moriach, nemohlo by ani vykonať výmeny príležitostí na rybolov podľa článku 20 ods. 5 nariadenia č. 2371/2002.

38 Španielske kráľovstvo tvrdí, že jeho situácia je odlišná od situácie členských štátov, ktoré tiež nezískali kvóty podľa nariadenia č. 27/2005. Plavidlá týchto štátov nemajú totiž nevyhnutne záujem loviť v dotknutých vodách, naproti záujmom Španielskeho

kráľovstva ako členského štátu, ktorého obyvateľstvo je závislé na rybolove, najmä v Galícii a baskických provinciách. Španielske kráľovstvo tvrdí, že keby neexistovali prechodné ustanovenia, zúčastnilo by sa prvého rozdeľovania kvót po jeho pristúpení k Spoločenstvu v roku 1986, a teda by mu boli pridelené aj kvóty v roku 2003.

39 Podľa Rady nevedie nariadenie č. 27/2005 k diskriminácii Španielskeho kráľovstva. Španielske kráľovstvo sa totiž posudzuje rovnako ako členské štáty, ktorým neboli pridelené kvóty z dôvodu, že nevykonávali rybolovné činnosti, o ktorých mohla Rada rozhodnúť, že rešpektujú stabilitu, a tieto štáty predstavujú asi polovicu členských štátov. Rada zdôrazňuje, že španielska vláda nerozlišuje medzi pojmom prístup do vôd Spoločenstva a pojmom prístup k zdrojom týchto vôd.

Posúdenie Súdnym dvorom

40 Dodržanie zásady zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudky zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 46; z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 48, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 28).

41 Nastoľuje sa preto otázka, či je situácia Španielskeho kráľovstva porovnateľná so situáciou členských štátov, ktoré podľa nariadenia č. 27/2005 kvóty na rybolov vo vodách Severného a Baltického mora získali.

42 Ako to Súdny dvor v bode 50 už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, pripomenul, už sa zaoberal otázkou možnej diskriminácie členských štátov, ktoré po svojom pristúpení k Spoločenstvu nezískali určité kvóty na rybolov.

43 Z bodu 41 rozsudku z 13. októbra 1992, Portugalsko a Španielsko/Rada (C-63/90 a C-67/90, Zb. s. I-5073), vyplýva, že Portugalská republika uviedla, že portugalské loďstvo vykonávalo v rokoch 1973 až 1977, t. j. v časti pôvodného referenčného obdobia, rybolovné činnosti v grónskych vodách. Zdôraznila, že množstvá, ktoré ulovilo portugalské loďstvo, boli porovnateľné s množstvami ulovenými nemeckým loďstvom a zjavne prevyšovali množstvá ulovené loďstvom Spojeného kráľovstva.

44 Súdny dvor napriek tomu nepovažoval situáciu Portugalskej republiky za porovnateľnú so situáciou ostatných členských štátov, ktoré mali z rozdelenia kvót prospech. Rozhodol, že z dôvodu, že akt o pristúpení nezmenil existujúcu situáciu v oblasti rozdeľovania externých zdrojov, sa naďalej uplatňuje *acquis communautaire* a že nové členské štáty sa s cieľom vyhnúť sa uplatneniu dotknutých ustanovení nemôžu odvolávať na okolnosti pred svojím pristúpením, predovšetkým na svoje rybolovné činnosti počas referenčného obdobia. Od okamihu pristúpenia sa nachádzajú v rovnakej situácii ako členské štáty vylúčené z rozdeľovania podľa zásady relatívnej stability rybolovnej činnosti konkretizovanej, pokiaľ ide o dohody uzavreté pred pristúpením, rozdelením uskutočneným roku 1983 (pozri rozsudky Portugalsko a Španielsko/Rada, už citovaný, body 43 a 44; z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 52, ako aj z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 32).

45 Túto úvahu je možné preniesť na prejednávanú vec. Vyplýva z nej, že Španielske kráľovstvo sa nenachádza v situácii porovnateľnej so situáciou členských štátov, ktoré mali prospech z pôvodného rozdelenia kvót, a že sa preto nemôže odvolávať na rybolovné činnosti, ktoré v rokoch 1973 až 1976 počas pôvodného referenčného obdobia

v Severnom mori vykonávali španielske lode. Jeho situácia je naproti tomu porovnateľná so situáciou členských štátov, ktorých lode nezískali žiadne takéto kvóty bez ohľadu na to, či počas tohto obdobia vykonávali alebo nevykonávali rybolovnú činnosť vo vodách Severného a/alebo Baltického mora (pozri rozsudky z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 53, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 33).

46 Skončenie prechodného obdobia na tejto situácii nič nemení.

47 Rada totiž správne uviedla, že sa musí rozlišovať medzi pojmami prístup do vôd a prístup k zdrojom. Ak Španielske kráľovstvo po skončení prechodného obdobia môže mať opätovne prístup do vôd Severného a Baltického mora, neznamená to, že španielske lode môžu získať prístup k zdrojom týchto dvoch morí v rovnakom rozsahu ako lode členských štátov, ktoré sa zúčastnili pôvodného alebo neskoršieho rozdelenia kvót (pozri rozsudky z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 55, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 35).

48 Rada mohla predpokladať, že nepridelenie kvót vzhľadom na skutočnosť, že španielske lode viac ako dvadsať rokov nelovili vo vodách Severného a Baltického mora, nie je porušením zásady relatívnej stability rybolovných činností dotknutých populácií. Z toho vyplýva, že Rada sa mohla tiež domnievať, že Španielske kráľovstvo sa nenachádzalo v situácii porovnateľnej so situáciou členských štátov, ktorých lode prednedávnom počas referenčného obdobia v týchto vodách lovili (pozri rozsudky z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 56, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 36).

49 Treba dodať, že situácia nemožnosti zúčastnenia sa na nových rozdeleniach kvót na rybolov, v ktorej sa Španielske kráľovstvo nachádzalo počas prechodného obdobia

z dôvodu čisto prechodného právneho zákazu prístupu do vôd Severného a Baltického mora, na tomto konštatovaní nič nemení. Nevyplýva z toho, že Rada mala zmeniť kľúč na rozdelenie na konci tohto prechodného obdobia, aby tak vzala do úvahy záujmy Španielskeho kráľovstva. V rozpore s tým, čo tento členský štát uviedol počas písomnej časti konania a na pojednávaní, nie je totiž nijako preukázané, že by získal určité kvóty vzťahujúce sa na druhy, ktoré boli predmetom nového rozdelenia počas prechodného obdobia, aj keby neexistoval zákaz prístupu do týchto dvoch dotknutých morí počas tohto obdobia.

50 Navyše ostatné tvrdenia uvedené Španielskym kráľovstvom a pripomenuté v bode 37 tohto rozsudku nemôžu zmeniť konštatovanie uvedené v jeho bode 47. Okolnosť, že druhy podliehajúce kvótam majú vyššiu hodnotu ako iné druhy, nemôže mať za dôsledok, že členskému štátu sa majú prideliť určité kvóty. Údajné riziko ekologickej povahy sa nepreukázalo. Nemožnosť vykonať určité výmeny kvót vyplýva z toho, že kvóty neboli pridelené. Článok 20 ods. 5 nariadenia č. 2371/2002 totiž upravuje len možnosť výmeny kvót, ktoré členské štáty majú. Neotvára teda právo na získanie týchto kvót.

51 Z toho vyplýva, že Rada tým, že nezabezpečila v nariadení č. 27/2005 Španielskemu kráľovstvu rovnaké zaobchádzanie ako členským štátom, ktoré sa zúčastnili pôvodného rozdelenia kvót na rybolov pred pristúpením tohto členského štátu k Spoločenstvu alebo neskoršieho rozdelenia počas prechodného obdobia, nekonala voči Španielskemu kráľovstvu diskriminačne.

52 Vzhľadom na uvedené úvahy je žalobný dôvod založený na porušení zásady zákazu diskriminácie potrebné zamietnuť.

O žalobnom dôvode založenom na porušení aktu o pristúpení

Argumentácia účastníkov konania

53 Španielska vláda sa domnieva, že tým, že Španielskemu kráľovstvu neboli pridelené časti kvót na rybolov, ktoré po pristúpení tohto členského štátu k Spoločenstvu boli predmetom rozdelenia, čo sa týka oblasti vôd Spoločenstva Severného a Baltického mora, nariadenie č. 27/2005 predlžuje prechodné obdobie nad rámec obdobia stanoveného v akte o pristúpení, a porušuje preto jeho ustanovenia.

54 Španielske kráľovstvo zastáva názor, že rozšírenie výnimiek zakotvených v akte o pristúpení nad rámec prechodného obdobia stanoveného v tomto akte by bolo v rozpore s ich výnimočnou, prechodnou a obmedzenou povahou.

55 Tento členský štát dodáva, že hoci sa Súdny dvor už zaoberal porušením aktu o pristúpení v už citovanom rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, táto vec je odlišná v tom, že na rozdiel od nariadenia preskúmaného v uvedenom rozsudku sa nariadenie č. 27/2005 vzťahuje najmä na kvóty udelené po prvýkrát v roku 2005, ktoré predstavujú nové príležitosti na rybolov.

56 Rada tvrdí, že ustanovenia aktu o pristúpení sa po uplynutí prechodného obdobia prestali uplatňovať, a preto už ďalej nemôžu predstavovať kritérium na posúdenie legality opatrení prijatých Radou.

57 Okrem toho akt o pristúpení nevyžadoval ani nestanovoval revíziu systému rozdelenia kvót.

58 Rada dodáva, že články 156 až 164 aktu o pristúpení, ktoré sú prechodnými ustanoveniami, neupravujú spôsob, ktorým Rada musí postupovať pri rozdelení nových príležitostí na rybolov v roku 2005, teda viacero rokov po tom, ako sa tieto prechodné ustanovenia prestali uplatňovať.

Posúdenie Súdnym dvorom

59 Je potrebné pripomenúť, ako to tvrdí Rada, že články 156 až 164 aktu o pristúpení upravujú režim, ktorý sa uplatní na oblasť rybolovu iba počas prechodného obdobia. Tieto články preto v zásade nemôžu slúžiť ako právny základ požiadaviek vzťahujúcich sa na obdobie začínajúce po uplynutí prechodného obdobia (pozri rozsudky z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 64, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 44).

60 Navyše z aktu o pristúpení nevyplýva, že by Rada bola povinná v budúcnosti meniť kľúč na rozdelenie príležitostí na rybolov, ktorý bol stanovený po pristúpení Španielskeho kráľovstva počas prechodného obdobia.

61 Ak by aj režim uplatniteľný počas prechodného obdobia bol vo svojej podstate dočasný, nevyplýva z toho, že skončením prechodného obdobia automaticky odpadnú všetky obmedzenia, ktoré sú predpokladané, pokiaľ vyplývajú rovnako z *acquis communautaire* platného pre členský štát. Ako bolo konštatované v bode 29 už citovaného rozsudku z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, *acquis communautaire* obsahuje kľúč na rozdelenie stanovený právnou úpravou platnou v čase pristúpenia Španielskeho kráľovstva. Tento kľúč na rozdelenie zostáva v zásade naďalej v platnosti, pokiaľ ho nezmenil právny akt Rady.

62 Čo sa týka rozdelenia kvót vykonaného počas prechodného obdobia, tie nepodliehajú aktu o pristúpení, ale nariadeniam, ktorými boli dotknuté kvóty stanovené, a zásade relatívnej stability (pozri rozsudky z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 66, a z 19. apríla 2007, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 47). Pokiaľ ide o rozdelenie kvót vykonané po prvýkrát nariadením č. 27/2005, tie tiež nepodliehajú ustanoveniam aktu o pristúpení.

63 Z uvedeného vyplýva, že tým, že podľa nariadenia č. 27/2005 neboli Španielskemu kráľovstvu pridelené určité kvóty na rybolov v Severnom a Baltickom mori, Rada neporušila akt o pristúpení.

64 Z toho dôvodu je žalobný dôvod založený na porušení aktu o pristúpení potrebné zamietnuť.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002

Argumentácia účastníkov konania

65 Španielske kráľovstvo sa domnieva, že päť druhov rýb, spomenutých v liste z 27. apríla 2006 a uvedených v bode 23 tohto rozsudku, predstavuje nové príležitosti na rybolov. Tým, že mu Rada nepridelila žiadnu kvótu na tieto druhy, nevzala do úvahy záujmy tohto členského štátu a v dôsledku toho porušila ustanovenia článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002.

66 Rada uznáva, že druhy, ktoré boli predmetom prvého rozdeľovania podľa nariadenia č. 27/2005, predstavujú nové príležitosti na rybolov. Z piatich druhov uvádzaných španielskymi orgánmi však len nasledujúce druhy, ktoré boli rozdelené v daných oblastiach po prvýkrát v roku 2005, predstavovali v tom čase nové príležitosti na rybolov:

— mieň lemovaný, zóna IV (nórske vody)

— čertovité, zóna IV (nórske vody)

— molva modrá, zóna IV (nórske vody)

— homár štíhly, zóna IV (nórske vody).

67 Naopak, čertovité, zóna IIa (vody Spoločenstva) a zóna IV (vody Spoločenstva), spomenuté v bode 23 tohto rozsudku boli predmetom prvého rozdeľovania v roku 1998. Treska belasá, zóna IV (nórske vody), spomenutá v tomto bode 23 bola tiež predmetom rozdelenia pred rokom 2002. Španielske kráľovstvo teda nesprávne uvádza, že tieto druhy predstavujú nové príležitosti na rybolov.

68 Pokiaľ ide o štyri nové príležitosti na rybolov určené Radou, tá uvádza, že zohľadnila záujem všetkých členských štátov, medzi nimi aj Španielskeho kráľovstva, ale že z tohto zohľadnenia nových príležitostí nevyplýva, že by všetkým členským štátom museli byť pridelené kvóty. Rada stanovila referenčné obdobie vzťahujúce sa na roky

1999 až 2003. Keďže španielske plavidlá nelovili uvedené druhy v danej oblasti počas tohto obdobia, aj keď mali možnosť, nebola tomuto členskému štátu pridelená žiadna kvóta. Rada uvádza, že neprekročila hranice voľnej úvahy, ktorú má k dispozícii, a teda neporušila článok 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002.

69 Vo svojej replike Španielske kráľovstvo uznáva, že sa dopustilo omylu, pokiaľ ide o určenie druhov, ktoré predstavujú nové príležitosti na rybolov, a pripúšťa, že len štyri Radou uvedené druhy zodpovedajú v daných oblastiach uvedenému pojmu. Tvrdí však ďalej, že Rada porušila v prípade týchto štyroch druhov uvedený článok 20 ods. 2.

70 Komisia sa naopak domnieva, že vzhľadom na to, že tieto štyri Radou spomenuté druhy patria do kategórie „iných druhov“, pre ktorú bola Spoločenstvu pridelená celková kvóta podľa nariadení platných pred rokom 2005, nepredstavujú nové príležitosti na rybolov. Tento pojem sa teda vzťahuje len na druhy, ktoré sú Spoločenstvu dostupné z dôvodu prístupu do nových vôd alebo k novým druhom.

71 Komisia dodáva, že ak by Súdny dvor nesúhlasil s jej výkladom pojmu „nové príležitosti na rybolov“ a rozhodol, že tento pojem sa vzťahuje na štyri Radou spomenuté druhy, je v každom prípade potrebné sa aj tak domnievať, že Rada neprekročila hranice svojej voľnej úvahy, a teda neporušila článok 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002.

Posúdenie Súdnym dvorom

— Úvodné poznámky

72 Španielske kráľovstvo, Rada a Komisia sa zhodujú v tom, že len štyri Radou spomenuté druhy a uvedené v bode 66 tohto rozsudku boli predmetom prvého rozdeľovania podľa nariadenia č. 27/2005 a sú pokryté tretím dôvodom tejto žaloby.

73 Vzniká však problém, pokiaľ ide o prípustnosť tohto žalobného dôvodu.

74 Ako bolo uvedené v bode 31 tohto rozsudku, je dôležité totiž preskúmať, či uvedením týchto štyroch druhov nezmenilo Španielske kráľovstvo predmet sporu počas konania v rozpore s ustanoveniami článku 38 rokovacieho poriadku.

75 Treba uviesť, že medzi štyrmi posudzovanými druhmi sú čertovité uvedené v bode 27 žaloby Španielskeho kráľovstva pre zónu IV bez toho, aby bolo spresnené, či ide o vody Spoločenstva, nórske vody, alebo obe tieto oblasti. V liste z 27. apríla 2006 španielska vláda spomína čertovité pre zónu IV (vody Spoločenstva), to však vo svojej replike zmenila a tvrdila, že mala na mysli nórske vody.

76 Vzhľadom na všeobecné spomenutie zóny IV v žalobe sa treba domnievať, že sa týkala všetkých vôd tejto zóny, z čoho vyplýva, že tretí žalobný dôvod v rozsahu, v akom sa týka čertovitých v zóne IV (nórske vody), je prípustný.

77 Naopak, čo sa týka troch ďalších druhov, mieň lemovaný ani molva modrá nie sú uvedené v bode 27 žaloby a homár štíhly nie je uvedený pre zónu IV. V dôsledku toho sa treba domnievať, že žaloba teda nepokrýva ani mieňa lemovaného ani molvu modrú a pokrýva homára štíhleho len pre zónu III. Odkaz v liste z 27. apríla 2006, ako aj v replike na tieto tri druhy pre zónu IV (nórske vody) predstavuje rozšírenie predmetu sporu, ktoré musí byť zamietnuté ako neprípustné. Okolnosť, že tieto druhy sa nachádzajú v prílohe I nariadenia č. 27/2005, ktoré je predmetom tohto sporu, nie je dostačujúca, keďže Španielske kráľovstvo navrhuje zrušenie nariadenia len v rozsahu, v akom neprideľuje určité kvóty španielskemu loďstvu a ako spresnilo v uvedenom bode 27, iba pre druhy, ktoré pokrýva tretí žalobný dôvod.

— O žalobnom dôvode

78 Španielske kráľovstvo tvrdí, že rozdelenie čertovitých v zóne IV (nórske vody) na základe nariadenia č. 27/2005 predstavuje novú príležitosť na rybolov a že Rada nevzala do úvahy jeho záujmy, keď mu pre tento druh nepridelila žiadnu kvótu, a teda porušila ustanovenia článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002.

79 Treba zistiť, či rozdelenie čertovitých v zóne IV (nórske vody) predstavuje novú príležitosť na rybolov v zmysle uvedeného článku 20 ods. 2, a ak áno, aj to, či Rada vzala do úvahy záujmy Španielskeho kráľovstva.

80 V prvom rade je nesporné, že rozdelenie vykonané nariadením č. 27/2005 predstavuje prvé rozdelenie kvót pre tento druh medzi členské štáty.

81 Podľa Komisie však čertovité v zóne IV (nórske vody) nepredstavujú novú príležitosť na rybolov, ale už existujúcu príležitosť, pretože nejde o druh, ktorý by bol po prvýkrát predmetom rybolovu na základe politiky Spoločenstva podľa článku 8 ods. 4 bodu iii) nariadenia č. 3760/92. Článok 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002 nahradil tento článok 8 ods. 4 bodu iii), a treba ho teda vykladať v jeho svetle. Z uvedeného vyplýva, že tento druh musí byť rozdelený podľa zásady relatívnej stability upravenej v článku 20 ods. 1 nariadenia č. 2371/2002 a nie zohľadnením záujmu členských štátov podľa článku 20 ods. 2.

82 Treba však uviesť, že nariadenie č. 2371/2002 obsahuje rozdiely oproti nariadeniu č. 3760/92.

83 Nariadenie č. 2371/2002 spresňuje pojem „príležitosť na rybolov“, ktorý uvádza v článku 3 písm. q) ako kvantifikovaný právny nárok loviť. Čo sa týka článku 20 ods. 2 tohto nariadenia, jeho znenie je odlišné od znenia daného článku 8 ods. 4 bodu iii) a uvádza len, že keď Spoločenstvo stanoví nové príležitosti na rybolov, Rada rozhodne o rozdelení týchto príležitostí, berúc do úvahy záujmy každého členského štátu.

84 Pojem „nové príležitosti na rybolov“ je teda potrebné vykladať vzhľadom na štruktúru a cieľ článku 20 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2371/2002, chápané vo svetle judikatúry (pozri rozsudky zo 16. júna 1987, Romkes, 46/86, Zb. s. 2671; z 13. októbra 1992, Španielsko/Rada, C-70/90, Zb. s. I-5159; Španielsko/Rada, C-71/90, Zb. s. I-5175; Španielsko/Rada, C-73/90, Zb. s. I-5191, a z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný).

85 Z preskúmania týchto dvoch odsekov uvedeného článku 20 teda vyplýva, že prvý sa vzťahuje na existujúce príležitosti na rybolov, zatiaľ čo druhý sa venuje novým príležitostiam na rybolov. Existujúce príležitosti na rybolov sú rozdelené medzi členské štáty uplatnením zásady relatívnej stability.

86 Súdny dvor rozhodol, že požiadavku relatívnej stability je potrebné chápať v tom zmysle, že sa pre každý členský štát stanoví pevná percentuálna sadzba a že pôvodne stanovený kľúč na rozdelenie zostane v platnosti tak dlho, pokiaľ sa neprijme nariadenie, ktoré ho zmení (pozri najmä rozsudky Romkes, už citovaný, bod 17, a z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, už citovaný, bod 27).

87 Keďže uplatnenie zásady relatívnej stability na existujúce príležitosti na rybolov spôsobuje zachovanie kľúča na rozdelenie už stanoveného medzi členskými štátmi, je potrebné sa domnievať, že stanovenie prvotného kľúča na rozdelenie medzi členskými štátmi zahŕňalo priznanie nových príležitostí na rybolov a tiež rozdelenie, ktoré vzalo do úvahy záujem každého z nich. Pojem záujem môže obsahovať potrebu rešpektovania relatívnej stability rybolovných činností, avšak nie je obmedzený len na túto potrebu.

88 V rozpore so stanoviskom vyjadreným Komisiou, keď sa členským štátom stanovuje prvotný kľúč na rozdelenie, najmä po tom, ako tieto štáty vykonávali v určitej oblasti svoje právo rybolovu určitých druhov, pre ktoré bola Spoločenstvu pridelená celková kvóta, Rada rozhodne podľa ustanovení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002, berúc do úvahy záujmy každého členského štátu. Keďže v takom prípade nie je možné použiť žiadny kľúč, neuplatnia sa ani ustanovenia článku 20 ods. 1 tohto nariadenia.

89 Treba dodať, že výklad uvedený Komisiou by viedol k paradoxnej situácii, keď by sa mohlo stať, že právo prístupu členských štátov do nových vôd a k novým druhom by nikdy nebolo kvalifikované ako nové príležitosti na rybolov a v dôsledku toho by nikdy nedovolilo zohľadnenie záujmu týchto štátov v zmysle článku 20 ods. 2 nariadenia č. 2371/2002. K tomuto by došlo vždy vtedy, keď by nové právo prístupu, tak ako v tejto veci, malo najskôr podobu celkovej kvóty v prospech Spoločenstva a až po tom by bolo pridelené jednotlivým členským štátom. Z nariadenia č. 2371/2002 však nevyplýva, že by zákonodarca chcel takto obmedziť zohľadnenie záujmu členských štátov.

90 So zreteľom na predchádzajúce úvahy je potrebné sa domnievať, že prvé pridelenie čertovitých v zóne IV (nórske vody) členským štátom založené na stanovení prvotného kľúča na rozdelenie pre tento druh v dotknutých vodách predstavuje nové príležitosti na rybolov.

91 Treba preto zistiť, či Rada správne vzala do úvahy záujmy Španielskeho kráľovstva.

92 Čo sa týka nariadenia v oblasti rybolovu, v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky z ustálenej judikatúry vyplýva, že zákonodarca Spoločenstva disponuje v tejto oblasti širokou mierou voľnej úvahy, ktorá zodpovedá politickej zodpovednosti, ktorú mu udeľujú články 34 ES až 37 ES (pozri najmä rozsudok z 23. marca 2006, Unitymark a North Sea Fishermen's Organisation, C-535/03, Zb. s. I-2689, bod 55).

93 Treba však overiť, či zákonodarca Spoločenstva neprekročil hranice svojej voľnej úvahy.

94 Španielske kráľovstvo tvrdí, že počas Radou určeného referenčného obdobia, teda od roku 1999 do roku 2003, mu ustanovenia článkov 156 až 164 aktu o pristúpení zakazovali vstup do uvedených vôd. Rozhodnutím o pridelení kvót len členským štátom, ktorých loďstvo lovilo počas tohto obdobia dotknuté druhy, najmä čertovité, a tým, že mu nebola pridelená žiadna kvóta, hoci neprítomnosť španielskych plavidiel v dotknutej oblasti bola spôsobená čisto právnym zákazom, Rada nezohľadnila jeho záujmy.

95 Treba však konštatovať, že tak ako to tvrdí Rada vo svojom vyjadrení k žalobe a v duplike, články 156 až 164 aktu o pristúpení sa vzťahujú len na prístup do vôd Spoločenstva a nie do nórskych vôd, v dôsledku čoho argument Španielskeho kráľovstva nie je relevantný.

96 Počas pojednávania sa Španielske kráľovstvo snažilo predložiť ďalšie argumenty, aby preukázalo, že pre španielske lode bolo nemožné loviť v nórskych vodách. Najskôr uviedlo, že nie je vždy jednoduché v danej zóne identifikovať vody, v ktorých plavidlá vykonávajú svoju činnosť, a ďalej tvrdilo, že mu v nórskych vodách nebola pridelená žiadna kvóta.

97 Tieto argumenty nie sú v každom prípade určujúce, keďže čertovité, ktoré nepodliehali žiadnej špecifickej kvóte pre členské štáty, mohli byť voľne lovené rôznymi loďstvami členských štátov pod podmienkou celkovej kvóty stanovenej pre Spoločenstvo pre rôzne druhy, medzi ktorými boli aj čertovité.

98 Treba uviesť, že to, že Španielskemu kráľovstvu alebo inému členskému štátu nebola pridelená žiadna kvóta na čertovité, neznamená, že Rada nevzala do úvahy záujmy týchto členských štátov.

99 Čo sa týka voľby referenčného obdobia, Súdny dvor už rozhodol, že Rada disponuje určitou flexibilitou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2001, Taliansko/Rada, C-120/99, Zb. s. I-7997, bod 42). Obdobie piatich rokov 1999 až 2003 skončilo nedávno a bolo dostatočne dlhé, takže sa nezdá byť napadnuteľné.

100 Pridelením kvót na čertovité len členským štátom, ktorých plavidlá lovili tento druh počas tohto obdobia, a nepridelením žiadnej kvóty Španielskemu kráľovstvu z dôvodu, že španielske plavidlá nevykonávali tento rybolov, hoci mali právo vstupu do dotknutej zóny, Rada neprekročila hranice svojej voľnej úvahy.

101 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť tento tretí žalobný dôvod.

102 Keďže žiaden z uvedených žalobných dôvodov nebol prijatý, je potrebné žalobu Španielskeho kráľovstva zamietnuť.

O trovách

103 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada navrhla zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a Španielske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania. V súlade s odsekom 4 prvým pododsekom toho istého článku Komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

3. Komisia Európskych spoločenstiev znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy